

наистина позволи немалко (в сравнение с миналото) роми да завършат висше образование. В същото време неговата власт провеждаше политика, която принуждаваше немалко цигани висшисти (лекари, инженери, учители, музикални дейци и други) да се стесняват да манифестират ромския си произход и принадлежност. Получаваше се странен парадокс, - обществото, което само създаваше ромска интелигенция само водеше политика на лишаване на ромското население от неговата интелигенция.

И не само това. В предишното общество се формираха, утвърждаваха и умножаваха редица поведенски актове, които макар и външно да бяха добронамерени, дълбоко и тежко засягаха ромите. Така например, когато българи (лекари, инженери, учители и други) контактуваха със свои колеги от ромски произход и оценяваха положително тяхната професионална квалификация, те често заявяваха, че останалите роми (масата цигани) са нещо съвсем различно от тях, че те са низше стъпало в обществената йерархия на страната. Естествено, това отношение подтиска ромите, държи ги "на щрек", формира в тях определени комплекси, имащи противоречив отзвук в собствената им душевност, пък и в душевността на техните роднини, близки и познати.

И още нещо. Така създадената противоречива действителност можеше и подхранваше сред част от ромите неправилна оценка за неромското (най-вече българското) население. Някои роми, които поради професионалната си ограниченост не можеха да направят желаната и планирана кариера, лесно търсеха вина и отговорност не в себе си, а в обществото, в българите и отношението им към циганите. Такива роми, както се казва, "с лека ръка" отправяха обвинения, че българите са расисти спрямо циганите, че те съзнателно и целенасочено не позволяват на ромите да израстват в кариерата и други такива.

Отбелязвам това и защото тъкмо от средите на такива роми, лишени от критичност към собствените си качества и изяви, предявяващи претенции за обществен и професионален престиж, неотговарящи на техните реални възможности, се котират немалко лидери, внасящи етноцентристки, етноизолиращи и дори етносепаратистки претенции и очаквания в